

BULETIN INFORMATIV

Nr. 68

Sibiu, decembrie 2012

**Vă dorim un AN NOU FERICIT!
La mulți ani!**

EVENIMENTE

În data de 7 decembrie a.c., s-a desfășurat Sesiunea anuală de comunicări științifice *Științele socio-umane la începutul mileniului III*, ediția a V-a, organizată de Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu. Anul acesta, participanții și-au prezentat comunicările la următoarele secțiuni: I – Arheologie, Istorie antică și medievală, II – Istorie modernă și contemporană, III – Etnologie, IV – Istoria limbii și literaturii, V – Istoria culturii, VI – Sociologie.

Lucrările sesiunii au fost deschise de Prof. univ. dr. Paul Niedermaier, membru corespondent al Academiei Române, directorul ICSU Sibiu. Cuvântul de salut a aparținut Prof. univ. dr. Sergiu Nistor, Secretar de Stat la Ministerul Culturii și Cultelor, care a punctat câteva aspecte actuale.

Au fost prezentate periodicele Institutului apărute până la data organizării sesiunii: *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, tomul LV/2012, *Anuarul ICSU Sibiu*, tomul XIX/2012, *Studii și comunicări de etnologie*, tomul XXV/2012. În curând, va apărea și *Historia Urbana - 2012*.

Lucrările în plen s-au încheiat cu prezentarea volumelor publicate în 2012, de către cercetătorii Institutului: Paul Niedermaier, *Habitatul medieval în Transilvania*, Editura Academiei Române, București, 2012; Maria Crîngaci-Țiplic, „*Oaspeți germani*” în sudul Transilvaniei. *Istorie, arheologie și arhitectură (sec. XII-XIII)*, Editura Academiei Române, București, 2011; Gabriela Panțel, Ilie Moise, *ASTRA între identitate și aliniere europeană. Strategii culturale*, Editura Academiei Române, București, 2012; Vasile Ciobanu, Sorin Radu, Nicolae Georgescu, *Frontul plugarilor. Documente, vol. II, 1948-1950*, Editura Institutului Național pentru Studierea Totalitarismului, București, 2012; *Cronologia minorităților naționale din România*, editor Gido Attila, Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca, 2012.

Sesiunea de comunicări științifice a ICSU a continuat cu partea a doua, pe secțiunile enunțate mai sus.

APARIȚII EDITORIALE

Forschungen zur Volks- und Landeskunde

Semnalăm apariția publicației *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, tomul 55/2012, la Editura Academiei Române, redactor șef Zeno-Karl Pinter. Spicuim din cuprins: Sabin Adrian Luca, Cosmin Urian, *Noi descoperiri arheologice inedite din județul Timiș și câteva probleme ale definirii grupului cultural Foeni-Mintia în Transilvania*; Zeno- Karl Pinter, *Rotonda medievală descoperită în „Piața Huet” din Sibiu*; Ioan Albu, *Lespedea funerară a plebanului Johannes Baccalaureus de Byrthalben (†1526)*; Doina Filimon Doroftei, *Observații asupra stilului inscripțiilor funerare în limba latină din Transilvania (1300-1850) (I)*; Constantin Sebastian Corneanu, *Arborele vieții în portalurile bisericilor evanghelice C.A. din Ocna Sibiului, Vurpăr, Drăușeni (județul Sibiu)*; Mihaela Sanda Salontai, *Biserici hală cu tribună, analizate pe baza exemplului bisericii evanghelice C.A. din Sibiu*; Christian Rausch, *Particularitate etnică. Influențe transnaționale și globale și transformarea identității etnice a sașilor transilvăneni din România*; Claudiu-Lucian Topor, „*Dușmanul dinauntru*”. *Destinul germanilor din Vechiul Regat între identitate națională și retorica războiului (1914-1916)*; Annemarie Weber, *Internarea țăranilor din Țara Bârsei în lagăre de concentrare și de muncă forțată în vara anului 1945 – O acțiune a organizației „Frontul Plugarilor”*; Gudrun Liane Ittu, *Arta plastică a minorității germane din România în intervalul 1949-1989 reflectată de periodicele de limbă germană*; Sigrid Haldenwang, *Cu privire la unele articole din Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania, care ilustrează elaborarea părților de vorbire neflexibile: adverb, conjuncție, prepoziție, interjecție*.

Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu

În cursul lunii noiembrie, a ieșit de sub tipar *Anuarul ICSU Sibiu*, Editura Academiei Române, redactor șef Gabriela Panțel, secretar de redacție Anda Lucia Spânu.

Reproducem câteva titluri: Mihaela Proca, „*Bizanț după Bizanț*” în *pictura Europei răsăritene*; Gudrun-Liane Ittu, *Gustav Gräser (1879-1958), un sas transilvănean adept al mișcării „înapoi la natura”, co-fondator al coloniei Monte Verità*; Anda-Lucia Spânu, *Stampe, colecționari și colecții de stampe. Considerații despre stampe care reprezintă orașe*; Didi-Ionel Cenușer, *Octavian Goga în viziunea lui Liviu Reberanu*; Maria-Rodica Mihulecea, *L'infinif sujet en relation avec les verbes impersonnels. Approche contrastive : français – roumain*; Gabriela Panțel, *Aspecte ale culturii și civilizației ardelenne în revista Transilvania*.

Studii și Comunicări de Etnologie

La Editura *Astra Museum*, a apărut periodicul *Studii și Comunicări de Etnologie*, tomul XXVI/2012, redactor șef Ilie Moise. Câteva lucrări de referință: Camelia Burghel, *Un exercițiu de antropologie culturală: satele românești din dreapta Tisei sau „România Mică”*; Silvia Macrea, *Prezervarea autenticității tradițiilor în spectacolele Ansamblului Folcloric Profesionist „Cindrelul-Junii Sibiului”*; Gabriela Negru, *Obiceiuri din județul Sibiu între tradiție și inovație*; Rodica Colta, *Meșteșuguri tradiționale din județul Arad: sumănăritul și cojocăritul*; Vasilica Izdrailă, *Merindarul, între utilitar și decorativ*; Carmina Maior, *Spicuri din bucătăria tradițională a mărginenilor*; Nicolae Constantinescu, *Romulus Vulcănescu: reevaluări la centenar*; Constantin Drăgulescu, *Considerații asupra botanicii populare românești de pe Valea Hârtibaciului*.

VOLUME APĂRUTE ÎN 2012

Paul Niedermaier, *Habitatul medieval în Transilvania*, Editura Academiei Române, București, 2012, 380 p.

Maria Crîngaci-Țiplic, „*Oaspeți germani*” în sudul Transilvaniei. *Istorie, arheologie și arhitectură (sec. XII-XIII)*, Editura Academiei Române, București, 2011, 395 p. + planșe.

Gabriela Panțel, Ilie Moise, *ASTRA între identitate și aliniere europeană. Strategii culturale*, Editura Academiei Române, București, 2012, 150 p.

Vasile Ciobanu, Sorin Radu, Nicolae Georgescu, *Frontul plugarilor. Documente, vol. II, 1948-1950*, Editura Institutului Național pentru Studiarea Totalitarismului, București, 2012, 442 p.

ACTIVITATEA CERCETĂTORILOR

Dr. Vasile Ciobanu a publicat : *Germanii din Basarabia și Liga Culturală a Germanilor din România (1922-1931)*, în *In honorem Alexandru Moșanu. Studii de istorie medievală, modernă și contemporană a românilor*, Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2012, p. 407-420; *Germanii din Bucovina în preocupările Ligii Culturale a Germanilor din România (1922-1931)*, în *Anuarul ICSU*, Sibiu, 2012, p. 183-191; *Viața culturală cotidiană a germanilor din Sibiu în anii primului deceniu interbelic*, în *Historia Urbana*, XX, 2012. A participat la sesiuni de comunicări științifice: *Femeile din Transilvania în anii 1914-1920*, la sesiunea „Femei în istoria Transilvaniei: studii de gen, organizată de Societatea de Studii Transilvane, Heidelberg, ICSU Sibiu, IKGS München, la Sighișoara, 2-3 nov. 2012; *Din relațiile lui George Barițiu cu sașii*, la Simpozionul „Bicenenerul nașterii lui George Barițiu”, organizat de ASTRA, Academia Română și Biblioteca Județeană „Astra” din Sibiu, la Sibiu, în 9 iunie a.c;

Considerații privind relațiile Institutului de Credit și Economie "Albina" cu băncile săsești 1918-1948, comunicare susținută la simpozionul „140 de ani de la înființarea băncii <Albina> din în perioada interbelică Sibiu”, organizat de Universitatea din Oradea și Filiala Sibiu a Băncii Naționale a României, la Sibiu, în 22 noiembrie 2012; *Învățământul germanilor din România în perioada interbelică – expresie a identității lor culturale*, la sesiunea anuală a ICSU Sibiu, 7 decembrie 2012.

Dr. Sigrid Haldenwang a susținut următoarele comunicări: *Corpusuri lingvistice adjectivale cu sufixul – ig în graiurile săsești din Transilvania*, la al 7-lea congres al societății internaționale de dialectologie și lingvistică “Geo”, Viena 23-28 iulie; *Denumiri populare ale unor plante din Transilvania de nord*, la sesiunea științifică organizată de catedra de germanistică, Universitatea „Lucian-Bloga” Sibiu, 22–24 noiembrie. A publicat: *Das Wort “Dürpel” im Siebenbürgisch-Sächsischen: seine Rolle in Aberglauben, Brauch, Sitte*, în Glauninger, Manfred Michael / Barabas, Bettina (Hrsg.): *Wortschatz und Sprachkontakt oberdeutscher Wörterbücher, Sprachatlanten und Sprachinseln*. Werner Bauer zum 70. Geburtstag / Ortsgrammatiken als Unterrichtsbehelf Beiträge zur Sprachinselforschung 21, p. 91– 101. Viena, 2012 Praesens Verlag.

Dr. Gudrun – Liane Ittu a publicat: *Educație, școală și instrucție în scrierile familiei Heydendorff /Erziehung, Schule und Bildung in den Heydendorffschen Schriften*, în Bibliotheca Historica Mediensis XXI, Liceul „Stephan Ludwig Roth“ *Fragmente istorice III /Stephan Ludwig Roth Gymnasium* 3. Band. *Geschichtliche Fragmente*, p. 12–26 și 216–230, (coord. Helmuth Julius Knall), editura Crisserv, Mediaș 2012. A prezentat următoarele comunicări științifice: *Hans/Janos Mattis-Teutsch an Avant-Garde Artist of International Scope*, la International Conference Europeanization and Globalization. Romanians in their Region and the World, The Society for Romanian Studies, Universitatea Lucian Bloga Sibiu, 2-4 iulie; *Artiste plastice de la sfârșitul sec. al XIX-lea până la 1989 în Transilvania și România*, la Sesiunea internațională a „Cercului de Studii Transilvane” /Heidelberg și a Asociației „Societatea de Studii Transilvane, Sighișoara, 2-3 noiembrie 2012.

Dr. Dan Dumitru Iacob a publicat: *Elita socială și viața muzicală din Iași și București în prima jumătate a secolului al XIX-lea*, în „Historia Urbana”, tom. XX, 2012, 38 p. A susținut comunicarea: *De la salon la pension. Educația copiilor boierimii din Principatele Române în prima jumătate a secolului al XIX-lea*, la sesiunea națională *Copilăria românească între familie și societate (secolele XVII–XX)*, organizată de Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București, 4-5 octombrie 2012;

Dr. Ilie Moise a susținut următoarele comunicări: *Repere pentru o etnologie brașoveană*, la manifestarea *45 de ani de etno-muzeologie brașoveană*, Brașov, 11-12 sept; *Influențe și interferențe în ceramica de ritual*, la *Zilele antropologiei românești*, Sibiu, 13-15 sept; *Protejare, viabilitate și tradiție într-un sat din Țara Secașelor*, la Colocviile Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Băile Herculane, 3-6 oct; *Comunități tradiționale și elite rurale*, la Simpozionul internațional *Practici și obiceiuri vii*, Arad, 30-31 octombrie, 2012.

Dr. Anda Lucia Spânu a prezentat următoarele comunicări științifice: *The printing Technology and the Cultural Role of Prints. Case Study: Historical Images of nowadays Romanian Cities*, la 39th ICOHTEC Symposium Technology, the Arts and Industrial Culture, Barcelona, 10 – 14 iulie 2012, Session: Images of Technology and Science, 13 iul.; *Vechi cărți europene din fondurile Bibliotecii Naționale a Austriei / Österreichische Nationalbibliothek*. Contribuții la cercetarea imaginilor istorice ale orașelor actualei României, la Conferința națională *Bibliologie și patrimoniu cultural național: cartea românească veche (1691-1830). Recuperarea unei identități culturale*, Ediția a VI-a, Departamentul de Istorie, Arheologie, Muzeologie al Universității „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, Alba Iulia, 3-4 decembrie 2012; *Imagini istorice ale orașelor actualei României în fonduri vieneze*, la Sesiunea ICSU Sibiu, 7 ian; A publicat: *Scene de viață cotidiană din secolul al XVIII-lea în vederi urbane ale pictorului Luigi Mayer*, în *Historia Urbana*, tom XX, 2012, p. 35-48.